

INNHOLDSFORTEGNELSE:

Kapittel:	Side:	Kapittel:	Side:
1. Pris.....	1	10. Dokumentasjon.....	3
2. Levering.....	1	11. Beskyttelse av opplysninger.....	3
3. Forsikring.....	2	12. Reklame.....	3
4. Betaling.....	2	13. Ansvar for feil og mangler.....	3
5. Underleverandører.....	2	14. Endringer.....	4
6. Utskilling av materiell m.v.....	2	15. Oppsigelse.....	4
7. Leverandørens kvalitetskontroll.....	2	16. Dokumentrang.....	4
8. Statens kvalitetskontroll.....	2	17. Tvister.....	4
9. Patenter og rettigheter.....	3		

Disse alminnelige kontraktvilkår er en del av kontrakten. Eventuelle endringer må inntas i de vilkår som er spesielt avtalt for leveransen, heretter benevnt "spesielle kontraktvilkår".

1 PRIS

1.1 Dersom ikke annet er avtalt er prisen fast og eksklusiv merverdiavgift, men inkluderer emballasje, toll, skatter og andre avgifter. Endres skatte- og avgiftsbestemmelser på en måte som innvirker på prisen, skal denne endres tilsvarende.

1.2 I kontrakter hvor det er avtalt at den endelige pris skal fastsettes på grunnlag av de påløpne kostnader, skal regler for kostnadskontroll m.v. ved statlige innkjøp, fastsatt av Næringsdepartementet legges til grunn. Den godtgjørelse leverandøren tilkommer beregnes som avtalt i de spesielle kontraktvilkår.

2 LEVERING

2.1 Leveringen skal anses å ha skjedd når materiellet er mottatt for godkjenning på avtalt sted. Materiellet skal ved levering være ledsaget av avtalt og i de spesielle kontraktvilkår spesifisert dokumentasjon.

Statens godkjenningsprosess skal gjennomføres uten ugrunnet opphold. Dersom leveransen eller deler av den finnes å lide av en vesentlig mangel, har Staten rett til å avvise den eller de mangelfulle deler ved å gi leverandøren umiddelbar skriftlig beskjed om dette. For den avviste del av leveransen anses levering ikke skjedd. Dersom leveransen ikke avvises, får reglene i pkt. 13 anvendelse overfor den mangelfulle del av leveransen.

Levering skal ikke skje tidligere enn avtalt med mindre kjøperen skriftlig gir tillatelse til det.

2.2 Leverandøren har plikt til å gjøre det som kan gjøres for å levere rettidig. Dersom leverandøren forstår eller har grunn til å anta at levering blir forsinket, skal det omgående gis skriftlig underretting til Staten om antatt varighet og med begrunnelse for forsinkelsen.

2.3 Ved forsinket levering som ikke skyldes Staten eller som ikke kan henføres under Force Majeure, skal Staten kreve inn dagmulkt (konvensjonalbot), uten dokumentasjon av tap ved forsinkelsen. Dagmulkten skal, med mindre annet er avtalt, utgjøre 1 - en - promille pr. hverdag etter avtalte pris som knytter seg til den del av leveransen som p.g.a. forsinkelsen ikke kan tas i bruk som forutsatt. Med pris forstås i denne sammenheng grunnpris med alle avtalte tillegg og fradrag. Dagmulkten skal, med mindre annet er avtalt begrenses til 10% av den del av prisen som dekker den del av leveransen som ikke kan tas i bruk som forutsatt.

2.4 Dersom Staten har vært berettiget til maksimal dagmulkt for noen del av leveransen etter pkt. 2.3, og denne del fortsatt ikke er levert, kan Staten gi leverandøren en siste rimelig frist for levering. Hvis leverandøren fortsatt ikke har levert innen denne frist, kan Staten heve avtalen for den del av leveransen som ikke kan tas i bruk som forutsatt, og kan kreve erstatning for lidt tap utover maksimal dagmulkt. Denne erstatning kan dog ikke overstige 10% av den del av prisen som knytter seg til den hevdede del av leveransen. Begrensningen på 10% gjelder ikke hvis leverandøren har gjort seg skyldig i grov uaktsomhet.

2.5 Følgende omstendigheter skal betraktes som Force Majeure (fritaksgrunner) dersom de inntreffer etter avtalens inngåelse og hindrer dens oppfyllelse: Krig, opprør eller indre uroligheter, beslutning av offentlig myndighet, naturkatastrofe, avbrudd i den offentlige kraftforsyning eller i den alminnelige samferdsel, betydningsfull arbeidskonflikt eller brann eller annen omstendighet av liknende karakter og inngripende betydning.

2.6 En forsinkelse vil kun bli godtatt som Force Majeure dersom leverandøren har gjort hva som kan gjøres for å begrense/avhjelpe virkningen av forsinkelsen.

2.7 Leverandøren skal umiddelbart ved forsinkelsens inntreden skriftlig underrette Staten om den antatte varighet, samt eventuelle tiltak som vil bli satt i verk for å bøte på forsinkelsen. Leverandøren skal uten

- ugrunnet opphold dokumentere at forsinkelsen skyldes Force Majeure. Leverandøren skal dessuten fortløpende informere Staten om hva som kan gjøres for å begrense forsinkelsen.
- 2.8 Leverandøren har ansvaret for at de underleverandørene som leverandøren selv har valgt leverer rettidig. Dersom underleverandør som Staten har valgt får leveringsvansker, er leverandøren også forpliktet til å gjøre sitt beste for å søke å få underleveransen frem i rett tid. Leverandøren kan ikke på Statens vegne godta Force Majeure hos en underleverandør, med mindre kjøperen har gitt særskilt samtykke til dette.
- 2.9 Dersom Staten forstår eller har grunn til å anta at Staten ikke vil kunne motta materiellet til avtalt tid, skal Staten omgående underrette leverandøren skriftlig med begrunnelse for den oppståtte situasjon. Selv om Staten ikke kan motta materiellet til avtalt tid, er Staten likevel forpliktet til å foreta betaling som er gjort avhengig av levering, som om angjeldende materiell hadde vært levert.
- Leverandøren skal etter avtale mellom partene besørge lagring av materiellet for Statens regning og risiko. de merkostnader leverandøren måtte påføres som følge av at Staten ikke kan ta imot materiellet, dekkes av Staten. Ny leveringstid skal avtales skriftlig jfr. pkt. 14.4
- 2.10 Leveringsklausuler (fob, c&f m.v.) skal tolkes i samsvar med kjøpslovens bestemmelser og for øvrig iht. "Incoterms 1990" utgitt av International Chamber of Commerce.
- 3 FORSIKRING**
- Staten er selvassurandør for egen risiko og særskilt forsikring til dekning av denne skal derfor ikke tegnes for kjøperens regning, med mindre spesielle forhold er tilstede og det er fastsatt i de spesielle kontraktvilkår.
- 4 BETALING**
- 4.1 Betalingen skal skje innen 30 dager etter at både leveransen og fakturaer med avtalte bilag er mottatt, dersom ikke andre betalingsvilkår er avtalt. Betaling innebærer ingen godkjennelse av leveransen. Sluttoppgjør skjer når leverandøren har oppfylt sine leveringsforpliktelser og endelig kontraktpris er fastsatt jfr. pkt. 1.2.
- 4.2 Dersom glideskala/prisjustering er spesielt avtalt, og den nødvendige statistikk ikke foreligger ved levering, kan avregning foretas etter nærmeste foranliggende kjente tall, eller ved en a-konto utbetaling. Endelig avregning foretas straks statistikk tallene foreligger for det avtalte avlesningstids punkt. Eventuelt valutaavhengige beløp kursregnes etter avtale i takt med innbetalingene i forhold til hver enkelt termins andel av den totale pris.
- 4.3 Dersom forfalne beløp ikke betales i rett tid, betales gjeldene morarente iht. "Lov om renter ved forsinket betaling m.m." av 17.12.1976.
- 4.4 Leverandører som overdrar fakturaer til tredjemann for innkreving står fortsatt ansvarlig overfor Staten ved evt. reklamasjoner eller regresskrav.
- 5 UNDERLEVERANDØRER**
- Dersom valg av underleverandør - uansett trinn - foretas etter at kontrakt er inngått, skal valget skriftlig meddeles kjøperen snarest mulig. Staten kan nekte å godkjenne valget dersom det godtgjøres at nektelsen har saklig grunn. Som underleveranser anses etter denne bestemmelse ikke innkjøp av handelsvarer og merkevarer, samt standard deler og komponenter.
- 6 UTSKILLING AV MATERIELL M.V.**
- 6.1 Alt materiell, herunder emballasje, som ifølge de spesielle kontraktvilkår skal skaffes til veie av Staten, levers fritt på leverandørens fabrikk eller lager. Leverandøren skal snarest mulig etter mottakelsen gi Staten skriftlig meddelelse om at materiellet er mottatt, og samtidig gi meddelelse om eventuelle mangler ved materiellet som leverandøren har oppdaget. Materiell som nevnt ovenfor skal leverandøren, for Statens regning, merke og oppbevare slik at det klart fremgår at materiellet er Statens eiendom. Skrap og overskudds materiell som stamme fra materiell levert av Staten, kan bare disponeres av leverandøren når Staten samtykket til det.
- 6.2 Ferdig produsert materiell og materialer, komponenter og utstyr som skal benyttes til leveransen, og som Staten har betalt før leveranse finner sted, skal merkes særskilt eller på annen måte holdes adskilt fra annet materiell.
- 7 LEVERANDØRENS KVALITETSKONTROLL**
- 7.1 Dersom ikke annet er avtalt, forplikter leverandøren seg til å følge norsk standard for systematisk kvalitetssikring. Det avtales i de spesielle kontraktvilkår hvilke standarder som skal anvendes.
- 7.2 Leverandøren skal ved skriftlig melding til Staten bekrefte at kontroll er foretatt og at leveransen tilfredsstillende avtalte vilkår.
- 8 STATENS KVALITETSKONTROLL**
- 8.1 Staten har for egen regning og etter rimelig varsel rett til å inspisere og kontrollere fremdriften og fremstillingen på alle trinn under kontrakten, uansett hvor produksjonen foregår. Leverandøren skal i alle underkontrakter sikre Staten denne rett.

Dersom en underleverandør nekter å godta Statens kvalitetskontroll, skal Staten underrettes, og kjøperens uttalelse skal foreligge før underkontrakten evt. inngås.

- 8.2 Staten skal meddele leverandøren hvilket organ som har fullmakt til å gjennomføre kvalitetskontroll i de tilfelle den ikke utføres av Staten selv. Leverandøren har rett til å nekte andre enn Statens egne ansatte å utføre slik kontroll dersom det foreligger saklig grunn for det. Bestemmelsene i pkt. 11 gjelder for den som skal kontrollere.
- 8.3 Leverandøren skal sørge for at Statens kontrollører får tilfredsstillende arbeidsforhold og avtalt assistanse under kvalitetskontrollen.
- 8.4 Hvis materiellet som fremlegges for kontroll ikke tilfredsstillende de krav og betingelser kontrakten fastsetter, kan Staten tilbakevise eller vrake materiellet eller dele av det. Leverandøren kan for egen regning korrigere tilbakevist materiell og legge det frem for fornyet kontroll hvis spesifikasjonene tillater det. Materiell som ikke kan korrigeres, utbedres eller repareres, skal vrakes. Vraking er endelig, og vraket materiell kan ikke fremlegges til fornyet prøving.
- 8.5 Statens kvalitetskontroll og godkjenning fritar ikke leverandøren for de forpliktelser leverandøren har påtatt seg iht. kontrakten. Manglende kvalitetskontroll fra Statens side medfører ingen reduksjon av Statens rettigheter.

9 PATENTER OG RETTIGHETER

- 9.1 Dersom ikke annet er avtalt, skal leverandøren holde Staten skadeløs for krav som følge av inngrep i norske patenter eller andre immaterielle rettigheter i Norge i forbindelse med fremstilling eller bruk av materiellet. Staten skal holde leverandøren skadeløs for erstatningskrav som skyldes bruk av Statens tegninger, spesifikasjoner eller lisenser. Partene skal gjensidig varsle hverandre om krav vedrørende krenking av norske patenter eller andre immaterielle rettigheter ved fremstilling eller bruk av materiellet.
- 9.2 Det skal ikke betales særskilt for patenter eller andre rettigheter nytt for å fremstille materiellet, med mindre betaling er avtalt i de spesielle kontraktvilkårene. Er noen del av leveransen under kontrakten sikkerhets-beskyttet, skal det ikke fremmes søknad om registrering av patent som røper noe av det nevnte forhold uten at den påtenkte søknad om registrering søknad er forelagt for Statens til avgjørelse på forhånd.
- 9.3 Staten får ingen rettigheter til konstruksjonsideer, oppfinnelser, patenter eller andre immaterielle rettigheter og senere utvikling og forbedring av

disse, med mindre annet er avtalt i de spesielle kontraktvilkår.

10 DOKUMENTASJON

- 10.1 Leverandøren forplikter seg til å tilstille Staten avtalte tegninger, spesifikasjoner, standarder og annen underlagsdokumentasjon bl.a. for artikkelidentifikasjon av de artikler som inngår i kontrakten. Dersom ikke annet er avtalt, skal beskrivelsene være skrevet på norsk.
- 10.2 Staten har bare rett til å bruke den overleverte dokumentasjon i forbindelse med bruk, vedlikehold og reparasjoner av det leverte materiell, og har i den anledning rett til for egen regning å kopiere dokumentasjonen.

11 BESKYTTELSE AV OPPLYSNINGER

Fortrolige opplysninger i forbindelse med leveranse skal beskyttes og kun gis til tredjemann når dette er nødvendig for fremstilling og kontroll. det skal sørges for at tredjemann påtar seg tilsvarende forpliktelse. Er noen del av leveransen av en slik art at den kommer inn under lov eller forskrift som betinger hemmelighet, skal leverandøren forholde seg slik det fremgår av gjeldene regler om beskyttelse av opplysninger og leveranser. Jfr. forøvrig pkt. 9.2, 2.ledd.

12 REKLAME

Leverandøren må innhente forhånds-godkjenning fra Staten dersom leverandøren for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om bestillingen ut over å oppgi leveransen som generell referanse. Leverandøren forplikter seg til å innta tilsvarende bestemmelse i seine underkontrakter.

13 ANSVAR FOR FEIL OG MANGLER

- 13.1 Leverandøren er ansvarlig for at leveransen utføres i samsvar med kontraktens tekniske spesifikasjoner og kravformuleringer. Leverandøren er forpliktet til snarest mulig og for egen regning å rette feil, bytte ut defekte deler eller på annen måte utbedre mangler slik at avtalte spesifikasjoner m.v. oppfylles.
- Leverandørens forpliktelse omfatter mangler som skyldes feil i konstruksjon, materialer eller tilvirkning i samsvar med pkt. 13.1 - 13.5 og som viser seg i et tidsrom hvis lengde er avtalt i de spesielle kontraktvilkår. Dersom ikke annet er spesielt avtalt, gjelder nevnte forpliktelse i 12 måneder fra materiellet er tatt i bruk (under normal drift), dog ikke ut over 24 måneder fra levering har skjedd iht. pkt. 2.1.
- 13.2 Leverandørens forpliktelse etter pkt. 13.1 gjelder bare mangler som oppstår ved riktig lagring og

- bruk av materiellet og som ikke skyldes normal slitasje. De omfatter ikke mangler som oppstår som følge av mangelfullt vedlikehold fra Statens side. De omfatter heller ikke mangler som oppstår i materiell anskaffet av Staten eller som oppstår som følge av konstruksjoner utført eller foreskrevet av Staten. Videre omfatter de ikke endringer foretatt i materiellet uten leverandørens skriftlige samtykke eller reparasjoner som Staten har utført på feilaktig måte.
- 13.3 For deler som er skiftet ut eller reparert i henhold til pkt. 13.1, påtar leverandøren seg de samme forpliktelser som for det opprinnelige materiell regnet fra det tidspunkt reparasjonen eller utskiftingen er foretatt. For det øvrige materiell forlenges den i pkt. 13.2 nevnte periode med den tid materiellet har vært ute av drift som følge av reparasjonen eller utskiftingen. Leverandørens garantiansvar skal dog ikke være utover 24 måneder etter at det første garantiarbeid er avsluttet på vedkommende del.
- 13.4 Dersom leverandøren ikke innen rimelig tid foretar det nødvendige for å avhjelpe mangelen, har kjøperen rett til å heve kjøpet dersom mangelen har vesentlig betydning for avtalens oppfyllelse. Dersom avtalen ikke heves kan kjøperen enten la mangelen avhjelpe for leverandørens regning og risiko eller kreve prisavslag.
- 13.5 Leverandøren svarer normalt ikke for andre skader som følger av mangelen enn skader på materiellet. Dersom leverandøren gjør seg skyldig i vesentlig forsømmelse eller grov uaktsomhet, skal leverandøren dog erstatte kjøperen for økonomiske tap og for skader på annen eiendom enn materiellet asmt for annen indirekte skade.
- 14 ENDRINGER**
- 14.1 Staten kan innenfor leverandørens tekniske kompetanse og inne det leveringsomfang som er avtalt i de spesielle kontraktsvilkår, skriftlig kreve endringer for ett eller flere av flg. punkter:
- Tegninger, konstruksjoner, tekniske spesifikasjoner og kravformuleringer når disse er utarbeidet spesielt for kjøperen.
 - Forsendelses- og/eller emballeringsmåte.
 - Sted for levering
- 14.2 Hvis en endring iht. pkt. 14.1 vil medføre justering av kontraktpriisen, evt. det betingede kostnadstak, leveringstid og/eller andre kontraktsvilkår, skal leverandøren meddele dette til kjøperen innen 14 dager etter at melding om endring er mottatt. Innen en frist som partene fastsetter, skal leverandøren sende spesifisert og begrunnet justeringsforslag.
- 14.3 Leverandøren kan foreslå endringer i tegninger, konstruksjoner eller spesifikasjoner dersom slike endringer antas og innebære økonomiske og/eller tekniske fordeler. Leverandøren kan også foreslå endringer i godkjente reservedelsliste.
- 14.4 Ingen endring forlangt av Staten iflg. pkt. 14.1 eller foreslått av leverandøren iflg. pkt. 14.3 skal påbegynnes før det foreligger en skriftlig tilleggsavtale vedrørende endringen. Tillegget skal bl.a. angi evt. konsekvenser som endringen medfører for kontraktpriisen, leveringstiden og evt. andre kontraktsvilkår. Partene kan forøvrig endre kontrakten ved å inngå en skriftlig tilleggskontrakt.
- 15 OPPSIGELSE**
- 15.1 Såfremt det skulle bli nødvendig, kan Staten skriftlig si opp kontrakten helt eller delvis. Slik oppsigelse skal begrunnes og skal fastsette opphørsdato og hva leverandøren skal foreta seg i forbindelse med oppsigelsen. Dersom oppsigelsen ikke skyldes mislighold fra leverandørens side som gir Staten rett til å heve kjøpet, skal Staten innen rimelig tid betale en forholdsmessig andel av avtalt kjøpesum, herunder for alt utført arbeid, materiale, administrasjon og gevinst på den del av leveransen som er utført. Staten skal også dekke påviselige kostnader og tap som leverandøren er påført ved oppsigelsen. Den del av leveransen som inngår i oppgjøret, men ikke er levert, skal overleveres Staten etter kontraktens øvrige betingelser når endelig oppgjør er fastsatt.
- 15.2 Vederlag, evt. et a-konto oppgjør til leverandøren under denne bestemmelse, skal søkes fastsatt ved forhandling, men det skal ikke overstige den pris som er avtalt i kontrakten.
- 15.3 Dersom leverandøren ikke treffer rimelige tiltak for å begrense kostnadene ved oppsigelsen, skal det endelige vederlaget reduseres tilsvarende.
- 16 DOKUMENTRANG**
- Dersom bestillingsdokumentene inneholder bestemmelser som strider mot hverandre, skal dokumentene gjelde i denne rekkefølge:
- Spesielle kontraktsvilkår
 - Alminnelige kontraktsvilkår
 - Tekniske spesifikasjoner og kravformuleringer.
 - Tegninger
- Den videre dokumentrang er:
- Anbudsinnydelsen med tilhørende
 - anbudsgrunnlag/forespørselen med tilhørende tilbudsgrunnlag
 - Anbudet/tilbudet
- Dersom det i anbudet/tilbudet fra leverandøren forekommer avvik fra bestemmelsene gitt i Statens anbuds-/tilbudsgrunnlag, gjelder de avvikende bestemmelser bare i den utstrekning de er gjort i

eller det er henvist til dem i de spesielle kontraktvilkår.

17 TVISTER

Dersom det oppstår tvister i forbindelse med bestillingen skal saken søkes løst ved forhandlinger. Fører forhandlinger ikke frem, skal saken avgjøres av de ordinære domstoler, med mindre partene bli enige om bringe saken inn til avgjørelse ved voldgift. At en tvist er brakt inn til avgjørelse for domstol eller ved voldgift, fritar i seg selv ikke partene fra å oppfylle sine forpliktelser etter bestillingen. Dersom ikke annet er fastsatt i bestillingen, skal norsk rett legges til grunn for løsning av tvister. Oslo Byrett er verneting dersom partene ikke enes om annet sted.